

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 14/2022-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v pléne zloženom z predsedu Ivana Fiačana a zo sudcov Jany Baricovej, Ladislava Duditsa, Libora Duřu, Miroslava Duriřa, Rastislava Kařřáka, Jany Lařřákovej, Petra Molnára, Petra Straku, Ľubořa Szigetiho (sudca spravodajca), Roberta řorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky predbeřne prerokoval návrh **Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky** na začatie konania o súlade ustanovenia § 11 písm. a) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení účinnom od 1. augusta 2021 s čl. 5 druhou vetou ústavného zákona č. 254/2006 Z. z. o zriadení a činnosti výboru Národnej rady Slovenskej republiky na preskúvanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu v znení neskorších predpisov a takto

r o z h o d o l :

Konanie **z a s t a v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrh navrhovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bol 24. novembra 2021 doručený návrh Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší správny súd“ alebo „navrhovateľ“) na začatie konania o súlade ustanovenia § 11 písm. a) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení účinnom od 1. augusta 2021 (ďalej len „SSP“) s čl. 5 druhou vetou ústavného zákona č. 254/2006 Z. z. o zriadení a činnosti výboru Národnej rady Slovenskej republiky na preskúvanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon č. 254/2006 Z. z.“).

2. Z návrhu a pripojených príloh vyplýva tento skutkový stav veci:

Národný bezpečnostný úrad (ďalej len „NBÚ“) rozhodnutím č. SP-PB-2210-18/2019-Ž-59983 z 11. októbra 2019 rozhodol podľa § 10 ods. 1 písm. g) v spojení s § 14 ods. 1 a 2 písm. c) bodom 6 zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení ku dňu vydania tohto rozhodnutia, že preverovanú osobu ([REDACTED], pozn.) nemožno považovať za bezpečnostne spoľahlivú osobu. Zároveň rozhodol, že podľa § 26

ods. 2 uvedeného zákona ukončuje bezpečnostnú previerku preverovanej osoby pre stupeň utajenia „Dôverné“.

Voči predmetnému rozhodnutiu sa preverovaná osoba odvolala. O odvolaní rozhodol výbor Národnej rady Slovenskej republiky na preskúmanie rozhodnutí NBÚ (ďalej len „výbor“ alebo „žalovaný správny orgán“) rozhodnutím o odvolaní č. CRD-2495-3/2019-VPRNBU z 3. decembra 2019 (ďalej len „rozhodnutie o odvolaní“) tak, že odvolanie preverovanej osoby zamietol.

Preverovaná osoba podala proti rozhodnutiu o odvolaní žalobu doručenu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) 19. februára 2020. Konanie bolo na najvyššom súde vedené pod sp. zn. 2 Snr 1/2020.

Po zriadení navrhovateľa mu najvyšší súd odovzdal podľa § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení celý spisový materiál v danej veci. V súlade s rozvrhom práce navrhovateľa na rok 2021 bola táto vec pridelená náhodným výberom na rozhodnutie senátu 12 S v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., a členov senátu JUDr. Moniky Valašikovej, PhD., JUDr. Zuzany Mališovej, JUDr. Anity Filovej a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD. (sudca spravodajca). V tomto senáte je vec vedená pod pôvodnou sp. zn. 2 Snr 1/2020. Po posúdení veci predmetný senát v pomere hlasov 4 : 1 nadobudol presvedčenie, že ustanovenie § 11 písm. a) SSP nie je v súlade s druhou vetou čl. 5 ústavného zákona č. 254/2006 Z. z.

3. Zákonom č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva (ďalej aj „zákon č. 423/2020 Z. z.“) prišlo s účinnosťou od 1. augusta 2021 k zmene § 11 písm. a) SSP. Podľa tejto zmeny o správnej žalobe proti rozhodnutiu žalovaného rozhoduje Najvyšší správny súd Slovenskej republiky.

4. Toto ustanovenie je však v rozpore s čl. 5 druhou vetou ústavného zákona č. 254/2006 Z. z., podľa ktorej je na preskúmanie rozhodnutí žalovaného príslušný najvyšší súd. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky sa tak dostal do situácie, v ktorej mu zákonná právna úprava prikazuje konať, avšak právna norma vyššej právnej sily zveruje pôsobnosť na dané konanie inému súdu.

5. Najvyšší správny súd uznesením č. k. 2Snr/1/2020 z 3. novembra 2021 prerušil konanie o kasačnej sťažnosti žalobcu podľa § 100 ods. 1 písm. b) SSP, keďže dospel k záveru, že sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov.

6. Navrhovateľ svoj návrh právne odôvodnil tým, že zohľadnil všeobecnú zásadu, že novšia právna úprava deroguje staršiu, avšak v danom prípade má staršia právna norma silu ústavného zákona, čiže ide o právnu normu vyššej právnej sily. Napriek zjavnému rozporu uvedených ustanovení je oprávnený prípadný nesúladiť a vysloviť jedine ústavný súd. Predmetom nastolenej otázky je určenie rozsahu právomoci navrhovateľa, ktorý je viazaný čl. 2 ods. 2 ústavy a nemôže si ju atrahovať výkladom bez jej explicitného zákonného zakotvenia. Zároveň navrhovateľ poukázal na to, že ide o preskúmanie rozhodnutí vo veciach dôležitých verejno-bezpečnostných záujmov Slovenskej republiky, preto by nemala byť napadnutá právna norma ponechaná na dotvorenie interpretáciou navrhovateľom samotným. Predpoklad prejudiciality v konaní o súlade právnych predpisov je naplnený, pretože navrhovateľ sa ocitol v situácii, že by mal v prejednávanej veci aplikovať zákonnú normu, ktorá je v zjavnom rozpore s nadradenou ústavnou normou. V súvislosti s derogačnými účinkami prípadného nálezu ústavného súdu uviedol, že tieto by nepôsobili výlučne

do minulosti na už uzavreté právne vzťahy. Vzhľadom na procesný charakter napádanej zákonnej normy a zásadu priamej aplikability zmien procesných noriem by účinky nálezu ústavného súdu pôsobili bezprostredne a do budúcnosti.

7. Navrhovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že: „§ 11 písm. a) zákona č. 162/2015 Z. z. *Správny súdny poriadok v účinnom znení nie je v súlade s čl. 5 druhou vetou ústavného zákona č. 254/2006 Z. z. o zriadení a činnosti výboru Národnej rady Slovenskej republiky na preskúvanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu.*“

II.

Napadnuté ustanovenie zákona a referenčná ústavná norma

8. Zákonom č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva prišlo s účinnosťou od 1. augusta 2021 k zmene § 11 písm. a) SSP tak, že znie: „*Najvyšší správny súd rozhoduje o správnej žalobe proti rozhodnutiu výboru Národnej rady Slovenskej republiky na preskúvanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu...*“

9. Článok 5 ústavného zákona č. 254/2006 Z. z. v znení účinnom ku dňu podaniu návrhu na začatie konania pred ústavným súdom znie: „*Rozhodnutie výboru je preskúmateľné súdom. Na preskúmanie rozhodnutia je príslušný Najvyšší súd Slovenskej republiky.*“

III.

Predbežné prerokovanie návrhu a závery ústavného súdu

10. Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy rozhoduje ústavný súd o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

11. Podľa čl. 130 ods. 1 písm. d) ústavy ústavný súd začne konanie, ak podá návrh súd.

12. V zmysle § 74 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy o súlade právnych predpisov nižšej právnej sily s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo medzinárodnou zmluvou, s ktorou vyslovila súhlas národná rada a ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, môže podať súd v súvislosti s prejednávanou vecou.

13. Podľa § 77 zákona o ústavnom súde navrhovateľ môže vziať návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov späť. Ústavný súd v takom prípade konanie zastaví, ak nerozhodne o tom, že späťvzatie návrhu nepripúšťa, najmä ak hrozí závažné porušenie ústavou chránených práv a slobôd.

14. Najvyšší správny súd podaním č. k. 2Snr/1/2020 z 12. septembra 2022 vzal svoj návrh na začatie konania z 19. novembra 2021 v celom rozsahu späť z dôvodu zmeny referenčnej ústavnej normy, ktorou došlo k zosúladieniu napádanej právnej normy a referenčnej ústavnej normy, a navrhol konanie o súlade právnych predpisov zastaviť.

15. Na základe uvedených skutkových okolností ústavný súd v súlade s § 77 zákona o ústavnom súde konanie o návrhu najvyššieho správneho súdu zastavil, pretože nezistil dôvody na nepripustenie späťvzatia tohto návrhu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. októbra 2022

Ivan Fiačan
predseda Ústavného súdu
Slovenskej republiky